

การปลูกกระเทียม

กรมส่งเสริมการเกษตร

กระท้อนเป็นไม้ผลเมืองร้อนอีกชนิดหนึ่งที่มีปลูกกันในประเทศไทยมาเป็นเวลาช้านาน ส่วนมากจะปลูกกันตามสวนหลังบ้านและ มักจะเป็น พันธุ์พื้นเมือง รสเปรี้ยว จึงไม่มีการเอาใจใส่ดูแลรักษาต่อมาระยะหลังนี้มีผู้นิยมปลูก กระท้อนพันธุ์ดีกันมากขึ้น ความต้องการของตลาดก็มีมากขึ้นด้วย จึงทำให้พื้นที่ปลูกกระท้อนพันธุ์ดีขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เพราะนอกจากจะดูแลรักษาง่ายแล้ว ผลผลิตยังจำหน่ายได้ราคาดีอีกด้วย เดิมแหล่งผลิตกระท้อนพันธุ์ดีจะมีเฉพาะที่จังหวัดนนทบุรีและบางเขตของกรุงเทพมหานครเท่านั้น แต่ปัจจุบันกระจายไปอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ เช่น ปราจีนบุรี ชลบุรี สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี เป็นต้น

พันธุ์

ในสมัยก่อนนิยมปลูกกระท้อนด้วยต้นที่เพาะจากเมล็ด จึงทำให้ได้กระท้อนพันธุ์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งบางครั้งอาจได้พันธุ์ที่มีคุณภาพดีกว่าต้นแม่เสียอีก (แต่มีไม่มากนัก) เมื่อมีพันธุ์ใหม่ที่ดีเกิดขึ้นก็จะมีการตั้งชื่อตามชื่อของเจ้าของหรือตามลักษณะของผลหรือแหล่งที่ต้นกระท้อนขึ้นอยู่ จึงทำให้ในปัจจุบันมีกระท้อนพันธุ์ต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่า 20 พันธุ์ ได้แก่ ทับทิม เขียวหวาน ปลูกฝ้าย นิ่มนวล ชันทอง เทพรส อีล่า บัวลอย หลังท้อ ไหว ตาเชื่อม ทองหยิบ ทับทิมทอง อีจาน หมาตีน ปลูกเมฆ ทองใบใหญ่ ตาอยู่ ไกรทอง เมล็ดในไหว กำมะหยี่ ผลกระท้อนส่วนใหญ่จะมี ลักษณะที่ค่อนข้างคล้ายกัน บางครั้งก็ทำให้เกิดความสับสนในการแยกพันธุ์ ต้องอาศัยความชำนาญมาก ๆ จึงจะสามารถบอกได้ว่าเป็นพันธุ์อะไรได้อย่างถูกต้อง

การปลูก

การปลูกกระท้อนในประเทศไทยแบ่งตามสภาพพื้นที่ได้ 2 ประเภท คือ

ประเภทสวนยกท้อ

พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ทางที่ลุ่มภาคกลาง พื้นที่ เดิม เป็นท้องนา มีน้ำท่วมถึง จึงต้องยกร่องขึ้นเพื่อสะดวกในการระบายน้ำ ขนาดของสันร่องโดยทั่วไปจะกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร จะมีร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร ระยะปลูกสำหรับพื้นที่ยกร่องจะใช้ระยะระหว่างต้นประมาณ 6 เมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกได้ประมาณ 35 ต้น

ประเภทสวนที่ดอน

เป็นพื้นที่ที่นอกเหนือไปจากประเภทแรก และมักไม่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วมจึงไม่ต้อง ยกร่องเมื่อใดปรับพื้นที่แล้วก็สามารถขุดหลุมปลูกได้เลย ตามปกติกระท้อนเป็นไม้ผลที่ทรงพุ่มขนาดใหญ่ แต่เพื่อความสะดวกในการดูแลรักษาและห่อผลซึ่งจะต้องทำทุกปี จึงนิยมตัดแต่งกิ่งนำที่ จะทำให้ทรงพุ่มสูงขึ้นไปออกเสีย ทรงพุ่มจะขยายออกด้านข้างแทนด้านบน จึงสะดวกในการปฏิบัติงานสำหรับพื้นที่ดอนสามารถใช้ระยะปลูกตั้งแต่ 6 x 8 เมตร ถึง 5 x 8 เมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกได้ประมาณ 25 - 30 ต้น

การเตรียมหลุมปลูก

ควรจะขุดหลุมให้มีขนาดไม่ต่ำกว่า 50 x 50 x 50 เมตร (กว้าง x ยาว x ลึก) หลุมถ้ามีขนาดใหญ่ยิ่งดี จะช่วยให้ต้นกระท้อนโตเร็วมากยิ่งขึ้น ผสมดินที่ขุดขึ้นมาเข้ากับปุ๋ยคอกเก่า ๆ (ประมาณ 10 กก. ต่อหลุม) รองก้นหลุม ด้วยปุ๋ยหินฟอสเฟต ประมาณ 1 กิโลกรัมต่อหลุม กลบดินผสมลงในหลุมให้พูนขึ้นกว่าระดับปากหลุมเล็กน้อย วางต้นกระท้อนที่เตรียมไว้ (เอาถุงที่ซ้าออกก่อน) ปลูกลงกลางหลุมกดดินให้แน่น ใช้ไม้หลักปักยัดลำต้นกันลมพัดโยก รดน้ำให้ชุ่ม ถ้ามีแดดจัดควรมีการพรางแดดให้ด้วยจะทำให้ต้นกระท้อนตั้งตัวเร็วขึ้น

ต้นกระท้อนที่เกิดใหม่

การออกดอกติดผล

เดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม ใบของกระท้อนจะเริ่มเปลี่ยนสีเป็นสีเหลืองส้มและร่วงในเวลาต่อมา จากนั้น จะมีการแทงยอดอ่อนและช่อดอกออกมาประมาณมกราคม ดอกจะเริ่มบานติดผลเล็ก ๆ ตามปกติ กระท้อนจะติดผล ค่อนข้างมากแต่ก็จะร่วงไปในขณะที่ผลยังเล็กอยู่เป็นจำนวนมากด้วย เช่นกันเมื่อถึงเวลาห่อ ก็จะมีการเด็ดผลที่ไม่ดี หรือช่อที่ติดผลมากไปทิ้งด้วย จนในที่สุดจะเหลือผลกระท้อน ที่ห่อได้ประมาณ 400-600 ผลต่อต้น

กาซอผล

หลังจากดอกบานแล้วประมาณ 80-100 วัน ผลจะมีขนาดโตประมาณ 5-6 ซม. ผิวจะเริ่มเปลี่ยนสีเป็นสีเขียวเข้ม และหลังจากนี้อีก 7-10 วัน จะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีกระด้าง ซึ่งเป็นช่วงที่แมลงวันผลไม้จะเริ่มเข้าทำลายแล้ว จึงจะต้องทำการห่อผลตั้งแต่สีผิวเป็นสีเขียวย้ำ วัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้ และผลที่ได้ตามมาคือ ผิวของผลจะสวย ผลมีขนาดใหญ่ขึ้น เนื้อมีคุณภาพดีขึ้น แต่ไม่ควรห่อผลตั้งแต่ผลที่ยังเล็กอยู่เพราะจะทำให้ผลแคระแกรนและร่วงอยู่ในถุงห่อเป็นจำนวนมากด้วย

สำหรับวัสดุที่ใช้ห่อนั้น เดิมนิยมใช้ใบตองแห้งมาพับเป็นถุงสำหรับห่อเรียกว่า กระโปรง มีการพับไว้เป็นจำนวนมากเพื่อใช้เองและขายด้วย เวลาจะใช้จะแช่น้ำให้ใบตองอ่อนตัว ผึ่งให้แห้งก่อนจึงนำขึ้นไปห่อผล การใช้ใบตองห่อผลจะทำให้ผลมีผิวเป็นสีน้ำตาลและมีนวลสวยงาม แต่บางครั้งอาจมีคราบของเชื้อราขึ้นเป็นคราบที่ผิวได้ ปัจจุบันใบตองแห้งหายากขึ้น จึงมีการเอากระดาษสีน้ำตาลซึ่งได้จากถุงบรรจุปูนซีเมนต์หรือถุงบรรจุอาหาร สัตว์ นำมาตัดให้มีขนาด 12 x 18 นิ้ว บางแห่งจะนำมาพับเป็นถุงห่อคล้ายกับการพับกระโปรงใบตอง แต่บางแห่ง จะพับเป็นถุงก้นกว้างก็ได้เช่นกัน การใช้ถุงกระดาษห่อจะทำให้ผิวเป็นสีเหลืองทอง สะอาด แต่ไม่มีนวลที่ผิวเหมือนกับใบตอง ส่วนถุงพลาสติกถ้านำมาห่อผลแล้วจะทำให้ผิวไม่สวย ผิวจะกรันบางครั้งที่ด้านขั้วผลจะยังมีสีเขียวเหลืออยู่จนถึงระยะผลแก่ด้วย นอกจากนี้ยังทำให้ผลร่วงมากด้วยจึงไม่แนะนำให้ใช้ถุงพลาสติกในการห่อผล

ก่อนห่อผลประมาณ 2-3 วัน ควรทำการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น คาร์บาริล โมโนโครโตฟอส เพื่อป้องกันกำจัดแมลงก่อน ขณะห่อจะทำการตัดแต่งผลไปพร้อมกัน โดยเลือกเด็ดผลที่มีลักษณะไม่ดีและช่อที่ผลเบียดกันออกบ้าง ควรเหลือเฉพาะผลเดี่ยว ๆ จะทำให้ผลเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ นิยมใช้ไม้ดอกสำหรับมัดปากถุง เนื่องจากสะดวกในการมัด การขึ้นไปห่ออาจใช้บันไดหรือพะองพาดกิ่งป็นขึ้นไปห่อบางส่วนที่สามารถหาไม้ไผ่ได้ง่าย อาจมีการทำนั่งร้านรอบ ๆ ต้น ให้คนห่อปีนขึ้นไปปฏิบัติงานได้สะดวก อีกทางหนึ่งหลังจากห่อผลแล้ว 45-60 วัน ผลจะแก่ แต่จะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับ พันธุ์ด้วยบางพันธุ์อาจจะช้ากว่านี้อีกก็ได้

การป้องกันกำจัดโรคและแมลง

ไรแดงจะเข้าทำลายกระท้อนในระยะตั้งแต่ใบอ่อนจนถึงใบแก่ ทำให้ใบหงิกงอเป็นปุ่มปม ด้านใต้ใบจะมีลักษณะคล้ายกำมะหยี่ สีน้ำตาลถ้ามีระบาดมากจะทำให้ใบอ่อนหงิกงอหมดเมื่อพบว่าเริ่มมีไรแดงระบาด ควรทำการตัดแต่งใบที่ถูกทำลายไปเผาทำลายทิ้ง และฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดไรแดง เช่น กำมะถันผง ไคโคฟอส อามีทราส ไดโนบูตัน โดยฉีดพ่นหลังจากตัดแต่งกิ่งและเริ่มแตกใบอ่อน 2-3 ครั้ง ทุก 4 วัน

หนอนผีเสื้อ

หนอนผีเสื้อยักษ์จะมีขนาดตัวใหญ่สีฟ้า จะเข้ากัดกินใบและยอดอ่อนทำให้ต้นกระท้อนชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง ถ้ามีระบาดควรจับตัวหนอนมาทำลายและฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น เมทโทมิลประมาณ 1-2 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน

หนอนง้วนกินใบ

ตัวหนอนมีขนาดเล็กมีขนถ้าถูกผิวหนังจะรู้สึกแสบและคัน ตัวหนอนเข้ากัดกินใบเสียหาย ถ้ามีระบาดมากจะพบว่าตัวหนอนจะรวมกันเป็นกระจุกกัดกินใบแห้งเป็นวง กำจัดโดยตัดใบที่มีตัวหนอนอยู่ด้วยไปทำลายทิ้งและฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น เพอร์เมททริน เมทโทมิล ประมาณ 1-2 ครั้ง

หนอนเจาะขี้ผึ้ง

หนอนชนิดนี้จะอาศัยอยู่ในรังที่ทำจากกลิบดอกกระท้อนแห้ง ๆ และเข้ากัดกินขี้ผึ้งขณะที่ผลกระท้อนยังเล็กอยู่ ทำให้ผลแห้งและร่วงหล่น การป้องกันกำจัดหนอนชนิดนี้ โดยการตัดแต่งกิ่งให้มีทรงพุ่มโปร่ง เมื่อเริ่มติดผลขนาดเล็ก ควรมีพื้นละอองน้ำล้างช่อดอกจะช่วยลดการทำลายลงได้ ถ้าระบาดมากควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น โมโนโครโทฟอส ประมาณ 3-4 ครั้ง ทุก 7-10 วัน

เพลี้ยไฟ

เพลี้ยไฟจะเข้าทำลายกระท้อนตั้งแต่ระยะยอดอ่อน ระยะช่อดอกจนถึงติดผลขนาดเล็กทำให้ดอกแห้งร่วงผลจะมีผิวฉ่ำและจะติดไปจนผลแก่ หากพบว่ามีเพลี้ยไฟระบาดควรรีบทำการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลเฟน ฟอรั่มิทาเนท ในช่วงเริ่มออกช่อดอกและก่อนดอกบาน แต่งคการฉีดพ่นช่วงดอกบานหลังจากติดผลแล้วจึงฉีดพ่นใหม่ประมาณ 2-3 ครั้ง ห่างกัน 7-10 วัน

แมลงวันผลไม้

แมลงวันผลไม้จะเข้าวางไข่บนผลที่ผิวเปลือกเริ่มเปลี่ยนเป็นสีกระด้างเป็นต้นไป ตัวหนอนจะชอนไชเข้าไปกัดกินเนื้อ ทำให้ผลเน่าและร่วงหล่น การป้องกันที่ดีที่สุดคือ การห่อผลในระยะที่ผลกระท้อนเริ่มเปลี่ยนสีเป็นสีขี้น้ำ (ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็นสีกระด้าง) ก็จะป้องกันได้

โรคใบจุด

โรคใบจุดเกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่ง เมื่อมีการระบาดจะทำให้เกิดเป็นจุดขนาดเล็ก ๆ บนใบ ขอบแผลมีสีเข้มตรงกลางมีสีเหลืองจุดเล็ก ๆ จะขยายไปจนทั่วใบตามความยาวของใบ เมื่อพบว่ามีโรคดังกล่าวระบาดมากควรทำการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น บีโนมีล คาร์เบนดาซิม ทุก 10-15 วัน

ใบที่ถูกโรคแดงเข้าทำลาย

สภาพดินฟ้าอากาศ

เนื่องจากกระทอนเป็นไม้ผลเมืองร้อน จึงสามารถปลูกได้ดีแทบทุกแห่งในประเทศไทย แต่เพื่อให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี ควรจะเลือกพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีแหล่งน้ำให้เพียงพอ ดินที่เหมาะสมเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียวมีอินทรีย์วัตถุมาก อาจกล่าวได้ว่ากระทอนที่ปลูกในดินร่วนหรือดินเหนียวจะทำให้คุณภาพของเนื้อและรสชาติดีกว่าที่ปลูกในดินร่วนทราย

การขยายพันธุ์

กระทอนสามารถขยายพันธุ์ได้หลายวิธีด้วยกัน ได้แก่ การเพาะเมล็ด การทาบกิ่ง การเสียบยอด การติดตา เดิมนิยมขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด เนื่องจากทำได้ง่ายแต่มีจะกลายพันธุ์ ปัจจุบันไม่นิยมปลูกต้นที่เพาะจากเมล็ด แต่จะทำการเพาะเมล็ด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำต้นตอในการทาบกิ่งหรือติดตาเท่านั้น ส่วนการตอนก็ไม่นิยมเช่นกันเพราะปัญหาเรื่องการออกรากยาก และเมื่อตัดมาชำมักจะตายมากด้วย

การดูแลรักษา

หลังจากปลูกแล้วจะต้องคอยดูแลรักษาต้นกระถ่อนอย่างสม่ำเสมอ ถึงแม้ว่ากระถ่อนจะเป็นไม้ผลที่ไม่ค่อยมีโรคแมลงรบกวนมากนัก แต่การบำรุงรักษาให้ได้อยู่เสมอจะช่วยให้ต้นกระถ่อนเจริญเติบโตเร็วมาก การดูแลรักษาโดยทั่วไปมีดังนี้

การให้น้ำ

ปกติกระถ่อนเป็นพืชที่ชอบน้ำแต่ขณะเดียวกันก็ทนสภาพความแห้งแล้งได้เป็นอย่างดีในช่วงที่กระถ่อนยังเล็กอยู่จะต้องให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเจริญเติบโตขึ้นการให้น้ำก็จะมีช่วงห่างขึ้น อย่างไรก็ตามในช่วงที่ต้นกระถ่อนเริ่มออกช่อดอกและติดผลจะต้องให้น้ำอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้

1. ช่อดอกมีความสมบูรณ์ การติดผลดี
2. ผลที่ติดแล้วมีการเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ สวนที่มีการให้น้ำดีจะทำให้ผลมีขนาดโตกว่าสวนที่ขาดแคลนน้ำ
3. ลดปัญหาเรื่องผลแตกได้ ซึ่งปัญหานี้จะพบเสมอในสวนที่ขาดแคลนน้ำ

การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งกระถ่อนในแต่ละปีจะทำเพียงเล็กน้อย สำหรับต้นที่ยังไม่ให้ผลมักจะให้มีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ มีการตัดแต่งกิ่งที่แน่นที่บอบบาง เมื่อกระถ่อนเริ่มให้ผลผลิตแล้ว การตัดแต่งจะมีมากขึ้นเล็กน้อย โดยจะทำการตัดแต่งกิ่งหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วสิ่งที่ควรพิจารณาตัดแต่งออกมี

- กิ่งที่ถูกโรคแมลงเข้าทำลาย กิ่งแห้งตาย
- กิ่งที่แน่นที่บอบบาง
- กิ่งนำซึ่งมักจะเจริญไปในทางด้านสูง ซึ่งจะทำให้ทรงพุ่มสูงขึ้น ควรจะทำการตัดเพื่อควบคุมทรงพุ่มให้มีการเจริญออกทางด้านกว้างมากกว่า เพื่อสะดวกในการดูแลรักษา ตลอดจนการห่อผลและเก็บเกี่ยวผลผลิต

การใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยต้นกระถ่อนที่ยังไม่ให้ผลจะเน้นไปที่เพื่อบำรุงต้นให้มีการเจริญเติบโตทางด้านกิ่งก้านเป็นส่วนใหญ่ ปุ๋ยที่ใส่ควรเป็นปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสูตรเสมอเป็นหลัก เช่น สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตราที่ใส่ควรจะไม่มากนักแต่ควรใส่บ่อยครั้งจะดีกว่า เช่น 3 เดือน/ครั้ง เมื่อต้นกระถ่อนให้ผลผลิตแล้ว การใส่ปุ๋ยจะเปลี่ยนสูตรไปตามระยะเวลาของความต้องการ กล่าวคือ

1. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว จะใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ เช่น 15-15-15 เพื่อช่วยบำรุงต้นให้มีความสมบูรณ์เหมือนเดิม
2. ช่วงก่อนที่ต้นกระถ่อนจะพักตัว ควรจะมีการใส่ปุ๋ยเพื่อช่วยให้ต้นมีการเก็บสะสมอาหารเพื่อการสร้างตาออกดีขึ้น โดยใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 9-24-24 หรือ 12-24-12 ในเดือนตุลาคม
3. ระยะติดผลแล้ว 1 เดือน ควรใส่ปุ๋ยสูตรเสมอ เช่น 15-15-15 เพื่อบำรุงผลให้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่
4. ระยะก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างน้อย 20 วัน ควรมีการใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโปแตสเซียมสูง เช่น 13-13-21

เพื่อช่วยให้มีการปรับปรุงคุณภาพของผลให้ดีขึ้น เช่น เนื้อมีความนุ่มขึ้น รสชาติหวานขึ้นสำหรับอัตราที่ใช้ควรพิจารณาจากขนาดของทรงพุ่ม สภาพความสมบูรณ์ของต้นและปริมาณผลผลิตในแต่ละปี ตัวอย่างเช่น ต้นอายุ 10 ปี มีขนาดทรงพุ่มกว้างประมาณ 8 เมตร มีการให้ผลผลิตดีอย่างสม่ำเสมอ ก็ควรให้ปุ๋ย ไม่ต่ำกว่า 8 กก./ปี แบ่งใส่เป็น 4 ครั้ง (ครั้งละ 2 กก.) โดยพิจารณาใช้สูตรตามช่วงระยะเวลาที่ได้กล่าวแล้ว ส่วนปุ๋ยคอกอาจใส่ในช่วงหลังจากเก็บผลแล้วครั้งเดียวก็พอ อัตราการใส่แล้วแต่ชนิดของปุ๋ยคอกที่ใช้ สำหรับต้นอายุ 10 ปี อาจใช้อัตราตั้งแต่ 25 - 50 กก./ต้น

การกำจัดวัชพืช

การกำจัดวัชพืชในสวนกระถอนถ้าเป็นสวนขนาดเล็ก อาจใช้จอบคายหญ้าก็ได้ แต่ถ้าเป็นสวนขนาดใหญ่ ควรใช้เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายไหล่ หรืออาจจะเป็นแบบรถเข็นตัดหญ้าก็ได้จะทำให้สะดวกมากขึ้น การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก็ได้ผลดีเช่นกัน แต่ต้องกระทำอย่างระมัดระวัง เพราะบางครั้งอาจทำให้เกิดความเสียหายกับต้นกระถอนขึ้นได้ ในแต่ละปีจะทำการกำจัดวัชพืชประมาณ 3-4 ครั้ง ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงฤดูฝน นับตั้งแต่เก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นต้นไป จนหมดฤดูฝน แต่ถ้ามีวัชพืชมามากก็อาจจะทำกรกำจัดวัชพืชในช่วงออกดอกอีกครั้ง

การเก็บเกี่ยวผลผลิต

ผลกระถอนแต่ละพันธุ์จะทยอยแก่ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคมของแต่ละปีการสังเกตผลแก่ อาจทำได้หลายวิธี ได้แก่ การนับอายุของผล เช่น พันธุ์เบา(ทับทิม, เขียวหวาน, ทับทิมทอง)จะมีอายุตั้งแต่ดอกบานถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 130 - 150 วัน ถ้าเป็นพันธุ์หนัก (เทพรส ปุยฝ้าย อีล่า นิ่มนวล) จะประมาณ 170 - 180 วัน เป็นต้น นอกจากนั้นอาจสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะภายในของผล เช่น เนื้อนุ่มขึ้น ความฝาดลดลงหรือลักษณะภายนอกผล เช่น การเปลี่ยนสีผิวเป็นสีเหลือง หรือสีน้ำตาลจนถึงแก่ผลเป็นต้น เมื่อผลกระถอนแก่แล้ว หากปล่อยให้บวมต้นต่อไปอีก เป็นระยะเวลานานจะทำให้เกิดการเปลี่ยนสีที่ใสกลางผลเป็นสีน้ำตาลและมีกลิ่นบูดเกิดขึ้นเรียกว่าใสเป็นน้ำหมาก และยังทำให้ผลร่วงมากขึ้นด้วย

การเก็บเกี่ยวผลอาจใช้บันไดหรือพะองสำหรับขึ้นไปเก็บผลได้โดยใช้กรรไกรตัดที่ขั้วผลใส่ตะกร้า หรือใช้กรรไกรสำหรับเก็บผลไม้ที่มีที่หนีบขั้วผลด้วยก็จะสะดวกขึ้น นำไปแกะเอาวัสดุที่ใช้ห่อออก เพื่อคัดขนาดเพื่อของผลและทำความสะอาดรอการจำหน่ายต่อไป

เอกสารอ้างอิง

โกศล เจริญสม , 2521 แมลงศัตรูไม้ผล ภาควิชากีฏวิทยาคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กทม.

กรมวิชาการเกษตร , 2533 คำแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงและสัตว์ศัตรูพืชปี 2533 กองกีฏและสัตววิทยา กรมวิชาการเกษตร กทม.

ทวีศักดิ์ ค่วงทอง , 2518 ชนิดและพันธุ์ไม้ผลเมืองไทย เอกสารวิชาการที่ 47 กรมส่งเสริมการเกษตร จตุจักร กทม.

วิจิตร วังไฉน , 2528 ชนิดและพันธุ์ไม้ผลเมืองไทย ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กทม.

วราพงษ์ ถาษา , สถาพร ศรีพลพรรค , 2522 รายงานการศึกษาเรื่องสภาพการปลูกกระท้อนในจังหวัดนนทบุรี งานพืชสวน ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสำนักงานส่งเสริมการเกษตร ภาคกลาง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี, 2533 กระท้อน เอกสารวันเกษตรปราจีนบุรี ปี 2533 ฝ่ายวิชาการ สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี

เรียบเรียงโดย
ทวิศศักดิ์ ดวงทอง
กรมส่งเสริมการเกษตร

จัดทำเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์โดย

ศูนย์วิจัยบริการเพื่อส่งเสริมการเกษตร
สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร. 0-2579-5517

E-Mail: esc2553@hotmail.com